

**Małopolski Konkurs Języka Polskiego
dla uczniów dotychczasowych gimnazjów
i klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu
województwa małopolskiego
w roku szkolnym 2018/2019
MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT PUNKTOWANIA ZADAŃ
Etap wojewódzki– 4 marca 2019 r.
Temat: „Najpiękniej jest walczyć i zwyciężać,
ale również dobrze jest walczyć i szlachetnie przegrać.”
Maksymalna ilość punktów - 80**

1. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

Konflikt między odczuwaniem a działaniem- konflikt wewnętrzny, nadmiernie rozwinięta refleksyjność/ wrażliwość, skłonność do roztrząsania spraw ostatecznych, samotność, poczucie wyższości nad innymi/ niezrozumienie ze strony innych, cierpienie, tragizm;

1 p. za poprawne objaśnienie postawy uwzględniające przynajmniej dwa z wymienionych zachowań/cech bohatera

0 p. za błędną odpowiedź lub jej brak

2. 0-1p.

Poprawna odpowiedź:

Strażnicy: Bernardo i Marcellus oraz przyjaciel Hamleta Horacy / strażnicy i przyjaciel Hamleta / Bernard i Marcellus oraz Horacy

1 p. za poprawną odpowiedź

0 p. za błędną odpowiedź lub jej brak

3. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

Niestosownych myśli nie zamieniaj w słowa i czyny!

Z ludźmi bądź prosty, ale nie prostacki!

Troszcz się o przyjaciół!

Nie nawiązuj przypadkowych znajomości!

Strzeż się kłótni/ sporu!

Bądź odważny w walce!

Wysłuchuj każdego!

Mów do nielicznych!

Bądź krytyczny wobec innych, ale głośno ich nie krytykuj!

Żyj na poziomie, na jaki cię stać!

Nie bądź rozrzutny!

Nie bierz ani nie udzielaj pożyczek!

Nie kłam!

1p. za sformułowanie dwóch rad w trybie rozkazującym

0p.za sformułowanie jednej rady bez zachowania trybu rozkazującego, za błędną odpowiedź lub jej brak

4. 0-2p.

Przykładowe odpowiedzi:

Cytat	Sytuacja, w której Hamlet wypowiada te słowa
„Dania jest więzieniem.“	<i>Kiedy Rosencrantz i Guildenstern na zlecenie króla próbują wy badać, skąd się wzięło szaleństwo Hamleta/podczas pierwszej rozmowy z dawnymi przyjaciółmi, którzy wracają do Danii na prośbę króla Klaudiusza.</i>
„Idź do klasztoru.“	<i>Podczas rozmowy z Ofelią/ kiedy rozmawia z Ofelią podsłuchiwany przez Klaudiusza i Poloniusza i jest rozczarowany zachowaniem dziewczyny, która odsyła jego listy i chce oddać mu pamiątki jego uczucia.</i>
„Słowa, słowa, słowa.“	<i>Mówi do Poloniusza, który wścibski, próbuje poznać przyczyny szaleństwa księcia i pyta go o czytana przez niego książkę.</i>
„Być albo nie być, oto jest pytanie.“	<i>Tuż przed spotkaniem z Ofelią, wypowiada monolog, który jest podsłuchiwany przez Klaudiusza i Poloniusza</i>
„Reszta jest milczeniem.“	<i>Po pojedynku z Laertesem, zraniony zatrutym floretem, umierając, prosi Horacego, by zdał relację Fortynbrasowi ze wszystkiego, co zaszło w pałacu.</i>

2p. za poprawne wypełnienie tabeli

1p. za błędne uzupełnienie jednego wiersza tabeli

0p. za błędne uzupełnienie dwóch lub więcej wierszy tabeli

5. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Hamlet chce potwierdzić, że to Klaudiusz jest mordercą króla Hamleta. Reakcja Klaudiusza na spektakl, podczas którego pojawia się wyraźna aluzja do zbrodni, jest dla Hamleta potwierdzeniem, że Duch mówił prawdę.

1 p. za poprawną odpowiedź

0 p. za błędną odpowiedź lub jej brak

6. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

Odejście od zasady trzech jedności, złamanie zasady decorum, sceny zbiorowe, brak obecności chóru, podział na akty i sceny, obecność świata fantastycznego (złamanie zasady mimesis), pogłębiona analiza psychologiczna postaci.

1 p. za poprawną odpowiedź

0 p. za błędną odpowiedź lub jej brak

7. 0-2p.

Przykładowe odpowiedzi:

Bohater	Okoliczności śmierci bohatera
Poloniusz	<i>Zabity przez Hamleta, kiedy ukrywając się za kotarą, podsłuchuje rozmowę Hamleta z Gertrudą</i>
Ofelia	<i>Popada w szaleństwo, topi się / popełnia samobójstwo</i>
Klaudiusz	<i>Ginie z rąk Hamleta/ Hamlet świadomie rani go zatrutym floretem i każe wypić zatrute wino</i>
Gertruda	<i>Wypija zatrute wino, przygotowane przez Klaudiusza dla Hamleta</i>
Rosencrantz i Guildenstern	<i>Zostają ścięci bez procesu w Anglii- sami stają się ofiarami spisku Klaudiusza, który wykrył Hamlet i bezpośrednio to on przyczynił się do śmierci dawnych przyjaciół, fałszując listy</i>

2p. za poprawne wypełnienie całej tabeli

1p. za błędne uzupełnienie jednego wiersza tabeli

0p. za błędne uzupełnienie dwóch lub więcej wierszy tabeli

8. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Horacy jest najlepszym przyjacielem Hamleta. Informuje go o pojawieniu się Ducha Króla Hamleta. Księżę wtajemnicza go w swój plan pomśzczenia ojca, jemu także zwierza się z tego, co wydarzyło się na statku podczas podróży do Anglii. Horacy ma obserwować Klaudiusza podczas spektaklu i potwierdzić, że to król jest winien morderstwa swego brata. Horacy wreszcie zostaje jedynym żywym świadkiem wydarzeń w Elsynorze i ma opowiedzieć przyszłemu władcy/ Fortynbrasowi całą prawdę.

1 p. za poprawną odpowiedź

0 p. za błędną odpowiedź lub jej brak

9. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

To przedstawiciele różnych stanów społecznych (głównie chłopci i szlachta). O ich przynależności do danego stanu świadczą ubiór i rodzaj broni: mężczyzna trzymający sztandar to przedstawiciel ludu, ponieważ ma na sobie chłopską kapotę przepasaną skórzanym pasem, inni (szlachta lub mieszczaństwo) ubrani są w surduty, czamary, kaftany, szerokie szarawary, buty z cholewami, na głowie konfederatka, przy boku karabela.

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

Uwaga! Wystarczy, jeśli uczeń uwzględni treści podkreślone w przykładowej odpowiedzi.

10. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Na rysunku przedstawiono oddział powstańczy, który został osaczony / otoczony w lesie. Jedni powstańcy w napięciu wypatrują wroga, inni modlą się (np. chłop ze sztandarem). Widać rannych i zabitych. Po bratersku wspierają się, stając do walki ramię w ramię. Są zdeterminowani i przygotowani na zbliżającą się śmierć / w obliczu klęski nie poddają się.

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

11. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

W centralnej części rysunku widzimy postać starszej kobiety / matki leżącego obok martwego powstańca / syna. Jej wyraz twarzy, układ rąk, a nawet strój może kojarzyć się z wizerunkiem Matki Boskiej Bolesnej trzymającej ciało Chrystusa zdjętego z krzyża/ może kojarzyć się z pietą.

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

12. 0-2p.

Poprawna odpowiedź:

Motyw matki – Polki.

Wyjaśnienie znaczenia:

Matka – Polka to kobieta wychowująca swoje dziecko w duchu patriotycznym / wychowująca syna na bojownika o wolność ojczyzny / przygotowująca go do męczeńskiej śmierci za ojczyznę.

Na rysunku widzimy właśnie rozpacz matki, której dziecko oddało życie dla ojczyzny / zginęło w powstaniu styczniowym, walcząc o niepodległość kraju.

2p. za poprawne nazwanie motywu i wyjaśnienie jego znaczenia

1p. za poprawne nazwanie motywu lub wyjaśnienie znaczenia

0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

Uwaga! Uczeń może otrzymać 1p., nie nazywając motywu, pod warunkiem, że prawidłowo wyjaśnia jego znaczenie.

13. 0-2p.

Przykładowa odpowiedź:

a) Martyrologia (wg SJP) - cierpienie i męczeństwo narodu.

b) Na swoich rysunkach artysta przedstawił bojowników gotowych oddać życie dla ojczyzny i poległych – ofiarników na ołtarzu ojczyzny. Ofiarami walki z wrogiem są nie tylko powstańcy, ale też ich rodziny (matka, żona lub narzeczona), które cierpią, oplakując śmierć bliskich. Na rysunku „Na pobojuwisku” postać martwego powstańca wystylizowana na ciało Chrystusa podkreśla męczeństwo i niewinność poniesionej ofiary.

2p. za poprawne wyjaśnienie pojęcia i odwołanie się do wymowy obu dzieł

1p. za poprawne wyjaśnienie pojęcia lub poprawne odwołanie się do wymowy obu dzieł

0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

Uwaga! Uczeń może otrzymać 1p., nie wyjaśniając pojęcia, pod warunkiem, że zauważy na rysunkach motyw cierpienia i męczeństwa narodu.

14. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

sakralizacja / uświęcenie, stylizacja biblijna, heroizacja, patos, idealizacja, emocjonalność.

1p. za wskazanie trzech cech

0p. za wskazanie dwóch i mniej cech, niepoprawną odpowiedź lub jej brak

15. 0-2p.

Przykładowa odpowiedź:

a) Tytuł utworu „*gloria victis*” – *chwała zwyciężonym* to opozycja do starożytnego „*vae victis*” – *biada zwyciężonym.*

b) Pisarka świadomie zmienia „*vae victis*” w „*gloria victis*”, ponieważ pragnie podkreślić niezwykłą odwagę powstańców w starciu z przeważającymi siłami wroga i w ten sposób złożyć hołd wielu bezimiennym bojownikom, którzy walczyli do końca.

2p. za poprawne odpowiedzi w obu podpunktach zawierające zarówno poprawne wyjaśnienie znaczenia tytułu (podpunkt a), jak i poprawną odpowiedź na pytanie zawarte w poleceniu (podpunkt b)

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi tylko w jednym podpunkcie

0p. za niepoprawne odpowiedzi lub ich brak

16. 0-4p.

Przykładowe odpowiedzi:

a) *Romuald Traugutt – ostatni dyktator / naczelnik powstania styczniowego, general;*

b) *Porzucił rodzinę, poświęcił miłość, szczęście osobiste na rzecz patriotyzmu, gotowy był przyjąć cierpienie/ postawę męczeńską dla ojczyzny;*

c) *mesjanizm: „wziąwszy na ramiona krzyż narodu swego poszedł za idącym ziemią tą słupem ognistym i w nim zgorzał.” lub „taką była moc słupa ognistego, który wówczas na ziemię wzbil się, taką tęsknota za obiecaną krainą wolności i takim był krzyż narodu jego, ciężki, nieznośny,*

d) *Traugutt nie miał nadziei Leonidasa na zwycięstwo. W swoich wizjach widział „czarną noc” - widmo klęski. Dźwigał ciężkie, „nieznośne” brzemie odpowiedzialności za nieudane powstanie.*

4p. za poprawne odpowiedzi w czterech podpunktach

3p. za poprawne odpowiedzi w trzech podpunktach

2p. za poprawne odpowiedzi w dwóch podpunktach

1p. za poprawną odpowiedź w jednym podpunkcie

0p. za niepoprawne odpowiedzi lub ich brak

Uwaga! W podpunkcie c) należy nazwać koncepcję i wskazać właściwy cytat, aby otrzymać punkt.

17. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

Narracja jest odrealniona / narratorem jest przyroda, personifikacja natury, styl patetyczny, słownictwo nacechowane uczuciowo, inwersja, liczne metafory, symbole, alegorie, topoty, rytmizacja prozy / powtarzające się zwroty/zdania pełnią rolę refrenu, nastrojowość, bogactwo synonimów, stylizacja językowa;

1p. za wskazanie trzech cech

0p. za wskazanie dwóch i mniej cech, niepoprawną odpowiedź lub jej brak

18. 0-3p.

Przykładowe odpowiedzi:

Charakterystyka i losy bohaterów	Jagmin	Maryś Tarłowski
Wygląd zewnętrzny	„ <i>Młody Herkules z kształtów, Scypio rzymski z rysów.</i> ” urodziwy, dobrze zbudowany, postawny mężczyzna	Wątej budowy, słaby fizycznie, subtelne rysy twarzy
Cechy charakteru / zdolności / umiejętności	Idealny żołnierz o cechach przywódczych (dowódca jazdy), doskonały jeździec, świetnie władający bronią, niezwykle odważny, o silnym charakterze, zdolny do poświęceń, wierny przyjaciel	Intelektualista, przyrodnik, młody naukowiec o wszechstronnej wiedzy, zafascynowany nauką, nieśmiały, wrażliwy, rozdarty wewnątrz, wykazał się męstwem, ratując Traugutta
Okoliczności śmierci	Rzucił się do obrony namiotu, w którym był ranny Maryś. Zginął w walce. Najpierw upadł pod nim koń ugodzony kulą.	Ranny od kuli w potyczce, przeniesiony do polowego szpitala, tam nabity na piki przez nieprzyjaciela, umiera jak Chrystus

3p. za poprawne uzupełnienie trzech wierszy tabeli

2p. za poprawne uzupełnienie dwóch wierszy tabeli

1p. za poprawne uzupełnienie jednego wiersza tabeli

0p. za niepoprawne odpowiedzi lub ich brak

19. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

Krytyczna wizja społeczeństwa radzieckiego z lat 30., ukazanie absurdów, ale też grozy życia w totalitarnym systemie / w Moskwie okresu stalinowskich czystek, istnienie cenzury, ukazanie ingerencji władz w proces twórczy artystów / protest przeciwko odbieraniu wolności twórcom, nawiązania do Ewangelii, które były niecenzuralne w kraju ateistycznym, ujęcie groteskowe rzeczywistości (wprowadzenie fantastyki, metafizyki) niezgodne z duchem socrealizmu.

1p. za podanie poprawnej odpowiedzi

0p. za podanie niepoprawnej odpowiedzi lub jej brak

20. 0-2p.

Przykładowe odpowiedzi:

pilatyizm – uchylanie się od odpowiedzialności, symboliczne umywanie rąk z tchórzostwa, w Biblii postawa Pilata – prokuratora judejskiego;

Przykłady:

1) artyści należący do Związku Literackiego / Massolitu tworzą utwory pod dyktando władzy / piszą na tematy im narzucone w zamian za profity (wyjazdy na wakacje, mieszkania, stołowanie się w restauracjach), np. Iwan Bezdomny, który pisze marne, ale poprawne ideologicznie utwory;

2) spalenie swojego dzieła, które uchodzi za niebezpieczne, przez Mistrza (po tym zdarzeniu nie może znaleźć spokoju, podobnie jak Pilat po skazaniu Jezui);

3)konferansjer Bengalski, który podczas słynnego spektaklu Wolanda w Teatrze Varietes ze strachu przed utratą stanowiska opatrywał występ „kłamiwymi komentarzami”.

2p. za poprawne wyjaśnienie pojęcia i wskazanie prawidłowo przykładu

1p. za poprawne wyjaśnienie pojęcia lub wskazanie prawidłowo przykładu

0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

Uwaga! Uczeń może otrzymać 1p., nie wyjaśniając pojęcia, pod warunkiem, że poda poprawny przykład, świadczący o zrozumieniu problemu.

21. 0-3p.

Przykładowe odpowiedzi:

a) *Diabły mają ludzkie wady i zalety / są uczłowieczone / sympatyczne.*

b) *Zgodnie z kreacją Mefistofelesa w „Fauście”, który zła pragnąc, (...) czyni dobro, szatańskie moce tylko obnażają, wyzwalają i potęgują już istniejące zło w Moskwie radzieckiej, demaskują brak moralności w społeczeństwie oraz mechanizmy działania systemu totalitarnego, karzą za przewinienia, ale tylko ludzi bezwzględnie oddanych władzy, nieuczciwych, zdemoralizowanych, zmuszając ich także do refleksji nad swoją postawą;/Woland i jego świta tak naprawdę przywracają ład etyczny w zepsutej moralnie Moskwie / w świecie odwróconego dekalogu, wymierzają sprawiedliwość, aby przywrócić ludziom zniszczony świat wartości.*

c) *pomoc Małgorzacie w odzyskaniu ukochanego Mistrza, odzyskanie przez Mistrza swojej powieści, przemiana Warionuchy, który staje się wzorem prawdomówności, metamorfoza Iwana Bezdomnego – ateisty, który pod wpływem spotkania z szatanem uwierzył w Boga.*

3p. za poprawne odpowiedzi w trzech podpunktach

2p. za poprawne odpowiedzi w dwóch podpunktach

1p. za poprawną odpowiedź w jednym podpunkcie

0p. za niepoprawne odpowiedzi lub ich brak

22. 0-2p.

Przykładowa odpowiedź:

a) *powieść w powieści – zabieg kompozycyjny polegający na tym, że jeden z bohaterów pisze powieść (pamiętnik, dziennik), której wątki łączą się w przeróżny sposób z wątkiem fabularnym właściwej powieści i losami bohatera piszącego lub innych bohaterów.*

b) *W powieści „Mistrz i Małgorzata” losy tytułowego bohatera rozwijają się paralelnie do historii Jezui i Pilata opisanej w dziele Mistrza, wątki te wzajemnie się przenikają i interpretują.*

2p. za poprawne odpowiedzi w dwóch podpunktach zawierające zarówno poprawne wyjaśnienie pojęcia (podpunkt a), jak i wskazanie sposobu zastosowania tego zabiegu w utworze (podpunkt b)

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi tylko w jednym podpunkcie

0p. za niepoprawne odpowiedzi lub ich brak

Uwaga! Uczeń może otrzymać 1p., nie wyjaśniając pojęcia, pod warunkiem, że poprawnie wyjaśni kompozycję utworu Bułhakowa.

23. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

a) *Piłata – władza, oportunizm, niemoc, tchórzostwo, wyobcowanie*

b) Jezui Ha-Nocri – wiara, dobro, wewnętrzna siła, też bierność

1p. za poprawne odpowiedzi w dwóch podpunktach

0p. za poprawną odpowiedź tylko w jednym podpunkcie, za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

24. 0-1p.

Przykładowe odpowiedzi:

włóczęga, filozof/ intelektualista, samouk, jest samotny / ma tylko jednego ucznia – Mateusza Lewitę, którego traktuje bardziej jako towarzysza wędrówki („...chodzi za mną taki jeden”), Judasz także nie był uczniem Jezui, poznał go dzień przed śmiercią, Ha-Nocri nie działa w sposób otwarty / publiczny, jest od początku tylko człowiekiem / nie Synem Bożym / jest podobny do zwykłych ludzi, ma w sobie ufność i naiwność dziecka, odczuwa ból i strach;

1p. za wskazanie dwóch cech

0p. za wskazanie jednej cechy, niepoprawną odpowiedź lub jej brak

25. 0-1p.

Małgorzata, aby odzyskać Mistrza, postanowiła zostać gospodynią na balu u szatana. Dzięki dobrze spełnionej roli wiemy kochankowie zostali połączeni i mogli wrócić do swojego mieszkania. Nie są jednak szczęśliwi jak kiedyś. Dlatego powraca z zaświatów Asasello i częstuje ich zatrutym winem, by mogli przenieść się do innego wymiaru, gdzie wreszcie odnajdują wieczny spokój./ Mateusz Lewita prosi Wolanda w imieniu Jezui, by znalazł odpowiednie miejsce dla Mistrza i Małgorzaty, w którym spokojnie mogliby już być na wieki razem. Woland zadbał o to, by kochankowie już na zawsze byli razem.

1p. za poprawną odpowiedź

0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

26. 0-2p.

Poprawne odpowiedzi:

L.p.	Informacja	P lub F
1.	Asasello to niski, krępy, z rudymi włosami i wystającym kłębkiem diabeł. Nosi binokle z tylko jednym okularem, w którym wybite jest szkiełko.	F
2.	Piłat pogardzał zdrajcą Jezui, dlatego opracował plan zgładzenia Judy z Kiriatu.	P
3.	Klinika psychiatryczna profesora Strawińskiego specjalizowała się w leczeniu „schizofrenii bezobjawowej”.	P
4.	Woland w rozmowie z Mistrzem wypowiada słynne zdanie na temat zła: „na co by się zdało twoje dobro, gdyby nie istniało zło i jak by wyglądała ziemia, gdyby z niej zniknęły cienie?”.	F
5.	Małgorzata poprosiła po balu Wolanda o łaskę dla ateisty Berlioza i o zwrócenie jej Mistrza.	F

2p. za udzielenie pięciu poprawnych odpowiedzi

1p. za udzielenie trzech – czterech poprawnych odpowiedzi

0p. za udzielenie dwóch i mniej poprawnych odpowiedzi, za niepoprawne odpowiedzi lub ich brak

27. 0-1p.

Poprawne odpowiedzi:

A 4, B 5, C 3, D 1, E 2

1p. za wszystkie poprawne odpowiedzi
0p. za niepoprawną odpowiedź lub jej brak

28. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Podmiot liryczny- kobieta – ma cechy samej autorki, która całe życie walczyła z nieuleczalną chorobą serca, walkę tę przegrała, mając zaledwie 32 lata.

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi
0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

29. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Liryka bezpośrednia, /liryka wyznania, / liryka refleksyjna: zastosowanie czasowników w 1 os. l.poj. / Liryka zwrotu do adresata/ inwokacyjna: apostrofy do życia, czasowniki w trybie rozkazującym.

1p. za określenie typu liryki z uzasadnieniem odpowiedzi
0p. za określenie typu liryki bez uzasadnienia, za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

30. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Poświatowska porównała życie do kochanka, z którym podmiot liryczny nie chce się rozstać. Dzięki metaforze poetka ukazała różne reakcje człowieka zmagającego się ze śmiercią. / Poetka pragnęła pokazać, jak bardzo jest przywiązana do życia, kocha je i jego utratę porównuje do znanego jej z doświadczenia bólu po odejściu kochanka. /Przemawia do życia jak do kochanka, który chce ją zostawić. Szantażuje go swoją śmiercią, prosząc, żeby jej nie pozostawiał (paradoks).

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi
0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

31. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Bohaterowie budują barykadę podczas powstania warszawskiego/ podczas II wojny światowej/ podczas obrony Warszawy. Czują nieustające zagrożenie życia- są ostrzeliwani przez okupanta.

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi
0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

32. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Podmiot liryczny utożsamia się z innymi mieszkańcami miasta/ jest mieszkańcem miasta i aktywnie uczestniczy w obronie/ dzielnic / ulic miasta. Łączy go z nimi wspólny cel (obrona ulic miasta/ swoich domów przed okupantem) oraz strach przed śmiercią.

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi
0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

33. 0-2p.**Przykładowe odpowiedzi:**

Zwycięstwa McMurphy'ego	Zwycięstwa siostry Ratched
<i>Głosowanie nad zmianą rozkładu dnia w związku z mistrzostwami świata / „udawanie”, że oglądają mecz na wyłączonym telewizorze- przeżywanie każdej akcji, wspólna radość z wymyślonych goli</i>	<i>Nie zmienia rozkładu dnia, pomimo głosów większości pacjentów, pragnących obejrzeć mecz</i>
<i>Wyprawa na ryby (porwanie autobusu, kradzież łódki)</i>	<i>Poddanie Patricka i Wodza elektrowstrząsom,</i>
<i>Zorganizowanie imprezy dla pacjentów (alkohol, prostytutki)</i>	<i>Upokorzenie Billy'ego i doprowadzenie go do samobójstwa; poddanie Patricka zabiegowi lobotomii</i>

2p. za poprawne wypełnienie wszystkich wierszy w tabeli

1p. za poprawne wypełnienie jednego wiersza tabeli lub jednej kolumny

0p. za błędną odpowiedź lub za brak odpowiedzi

34. 0-2p.**Przykładowa odpowiedź:**

Świadczy o tym zniewolenie pacjentów, terapia, podczas której siostra Ratched manipuluje pacjentami, oddziałując na ich emocje/ siostra stosuje szantaż emocjonalny, przypominając stale problemy, z którymi się borykają, nie pozwala im o nich zapomnieć, uzależnia ich od pobytu w szpitalu. Siostra sprawuje rządy despotyczne, ustala prawa, których nie da się tak naprawdę zmienić, pacjenci są pod stałą kontrolą (inwigilacja), każdy przejaw buntu jest pacyfikowany przez brutalnych pielęgniarzy, pacjenci są zastraszeni wizją kary: elektrowstrząsy, zabieg lobotomii;

2p. za prawidłową odpowiedź, uzasadnioną przynajmniej dwoma przykładami z filmu

1p. za prawidłową odpowiedź przywołującą tylko jeden przykład z filmu

0p. za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

35. 0-2p.**Przykładowe odpowiedzi:**

Pacjenci przed poznaniem McMurphy'ego	Pacjenci pod wpływem McMurphy'ego
<i>Słabi, niepotrafiący walczyć o swoje prawa, zniewoleni, ograniczeni, tchórzliwi, podzieleni, skłócenii;</i>	<i>Pewni siebie, gotowi zmienić swoje życie, pragnący wolności, szczęśliwi, solidarni, zjednoczeni;</i>

2p. za prawidłowe uzupełnienie całej tabeli

1p. za prawidłowe uzupełnienie jednej kolumny

0p. za błędną odpowiedź lub brak odpowiedzi

36. 0-2p.

Przykładowa odpowiedź:

Dzięki McMurphy'emu wódz zaczyna marzyć o wolności i przestaje być bierny. Kończy bunt, który polegał na oszukiwaniu wszystkich, że jest głuchoniemy. Uwierzył w siebie, w swoją siłę i zapragnął uciec z Patrickiem, ale było to niemożliwe, bo jego przyjaciel po zabiegu lobotomii stał się „rośliną” i nie było już z nim kontaktu. Dusi McMurphy'ego, a następnie dzięki swej sile rozbija okno oraz część ściany szpitalnej i ucieka, czując się w końcu prawdziwie wolnym.

2p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi w formie trzech zdań złożonych

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi bez zachowania formy trzech zdań złożonych

0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

37. 0-1p.

Poprawna odpowiedź:

w Starym Testamencie/ w Księdze Rodzaju, Izrael, Bóg walczy

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi

0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

38. 0-2p.

Przykładowe odpowiedzi:

a) walczy o błogosławieństwo od Boga, walczy o prawo bycia wolnym człowiekiem/ walczy o wolność;

b) Obaj –Jakub wywalczył sobie boskie błogosławieństwo i prawo bycia wolnym człowiekiem; Bóg nadał Jakubowi nowe imię (pokazał w ten sposób, że nadal przynależy on do Niego) i uczynił go kulawym, na pamiątkę tej walki.

2p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi w obu podpunktach

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi tylko w jednym podpunkcie

0p. za błędne odpowiedzi lub ich brak

Uwaga! W podpunkcie b) punkt przyznajemy tylko wtedy, jeśli odpowiedź jest uzasadniona.

39. 0-1p.

Przykładowa odpowiedź:

Mają za zadanie zobrazować dynamizm walki, jej gwałtowny przebieg, pokazać wysiłek, jaki Jakub musiał włożyć w pokonanie samego Boga.

1p. za udzielenie poprawnej odpowiedzi

0p. za udzielenie błędnej odpowiedzi lub brak odpowiedzi

40. 0-21p.

Rozprawka - schemat oceniania

I TREŚĆ (0-9 p.)

I.1 Odniesienie się do pytania sformułowanego w temacie pracy. 0-1

1 p. przyznaje się za odniesienie się do pytania sformułowanego w temacie.

I.2 Sformułowanie argumentów. 0-3

- 3 p. przyznaje się za sformułowanie co najmniej trzech argumentów.
- 2 p. przyznaje się za sformułowanie dwóch argumentów.
- 1 p. przyznaje się za sformułowanie jednego argumentu.
- 0 punktów przyznaje się za brak argumentów.

I.3 Rozwinięcie argumentów poprzez podanie przykładów z trzech tekstów kultury. 0-3

- 3 p. przyznaje się za rozwinięcie trzech argumentów.
- 2 p. przyznaje się za rozwinięcie dwóch argumentów.
- 1 p. przyznaje się za rozwinięcie jednego argumentu.
- 0 p. przyznaje się za brak rozwinięcia.

I.4 Wnioskowanie wynikające z zaprezentowanych argumentów. 0-1

- 1 p. przyznaje się za sformułowanie wniosku z rozważań.

I.5 Poprawność merytoryczna wypowiedzi. 0-1

- 1 punkt za merytoryczną poprawność wypowiedzi.

II KOMPOZYCJA (0-3 p.)

II.1 Funkcjonalna kompozycja. 0-1

- 1 pkt przyznaje się za zachowanie trójdzielnej kompozycji i odpowiednich proporcji poszczególnych części wypowiedzi.

II.2 Porządek logiczny wypowiedzi i spójność tekstu. 0-1

- 1 pkt przyznaje się za nadanie informacjom określonego porządku, konsekwencję rozumowania, językowe nawiązania pomiędzy poszczególnymi częściami pracy.

II.3 Odpowiedni do treści układ graficzny. 0-1

- 1 pkt przyznaje się za zastosowanie właściwego układu graficznego (akapitów, interlinii).

III JEZYK I STYL (0-6 p.)

III.1 Wyrazistość stylu. 0-2

- 1 pkt przyznaje się za obecność słownictwa argumentacyjnego.
- 1 pkt przyznaje się za dojrzałość stylu (bogata leksyka, celowo zastosowane, zróżnicowane środki językowe – co najmniej trzy różne).

III.2 Poprawność stylistyczna (brak błędów stylistycznych: kolokwializmów, nieuzasadnionych powtórzeń, wielosłowa, nienadużywanie wyrazów obcych). 0-2

- 2 pkt – dopuszczalny 1 błąd
- 1 pkt – 2 błędy
- 0 pkt – 3 błędy i więcej.

III.3 Poprawność językowa (0-2 p.)

- (frazologiczna, leksykalna, słowotwórcza, fleksyjna i składniowa)
- 2 pkt – dopuszczalne dwa błędy
- 1 p. – dopuszczalne trzy błędy.
- 0 p. – cztery błędy i więcej.

IV ZAPIS (0-3 p.)

IV.1 Poprawność ortograficzna. 0-2

2 p. – praca bezbłędna

1 p. – 1 błąd

0 p. – 2 błędy i więcej.

IV.2 Poprawność interpunkcyjna. 0-1

1 pkt – dopuszczalne 3 błędy,

0 pkt – 4 błędy i więcej.

Uwaga! Za kryteria II – IV nie przyznajemy punktów, jeśli praca zawiera mniej niż 200 słów.

Informacje dodatkowe

1. Zadania oceniamy zgodnie z kluczem odpowiedzi. Przy każdym zadaniu wpisujemy czerwonym długopisem przyznaną liczbę punktów. Następnie punkty nanosimy na pierwszą stronę testu. Jeśli w schemacie punktowania wskazano kryteria, pod zadaniem wpisujemy przyznane punkty cząstkowe (np. 1, 1, 0).

2. Przy ocenie krótszych i dłuższych wypowiedzi stosowane są następujące kryteria poprawności stylistycznej i językowej: stylistyczna, frazeologiczna, leksykalna, gramatyczna (fleksyjna i słowotwórcza), składniowa, interpunkcyjna, ortograficzna (zob. Encyklopedia języka polskiego pod red. S. Urbańczyka i M. Kucały, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione, Ossolineum, Wrocław–Warszawa–Kraków 1999, s. 36–38 i 381–382).

3. Jeśli wśród odpowiedzi poprawnych znajduje się odpowiedź błędna (błąd rzeczowy, logiczny), nie przyznajemy punktów. Poprawność językowo-stylistyczną sprawdzamy we wskazanych w kluczu zadaniach.

4. Po odebraniu prac od uczniów sprawdzający zaznacza kolorem zielonym (otacza kółkiem) wszelkie uczniowskie skreślenia i nadpisanie oraz zapisuje na dole każdej strony liczbę takich skreśleń.

Przy ocenie prac nie uwzględnia się zaświadczeń o dysleksji, dysgrafii i dysortografii.